

Raadsvoorstel
Openbare Raadsvergadering

Datum 10 november 2020

Agendapunt

Onderwerp Verwerking septembercirculaire 2020
Portefeuillehouder(s) De heer P.H.G. Verlinden (wethouder)

Op basis van onderhavig voorstel wordt de raad voorgesteld de volgende besluiten te nemen

1. De uitkomsten van de jaren 2019 en 2020 te salderen.
2. De bedragen conform onderstaand overzicht te reserveren in de egaliseringsreserve gemeentefonds

	2020	2021	2022	(Bedragen x €1)	
				2023	2024
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	€ -	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000
Brede aanpak dak- en thuisloosheid	€ 17.628	€ 32.051	€ -	€ -	€ -
Kerkenvisie	€ 25.000	€ -	€ -	€ -	€ -
Gezond in de stad	€ 9.396	€ 9.396	€ 9.396	€ -	€ -
Extra kosten verkiezingen	€ 96.459	€ -	€ -	€ -	€ -
Waterschapsverkiezingen	€ 5.784	€ 5.945	€ 6.099	€ 6.188	€ 6.273
Totaal na verwerking	€ 154.267	€ 55.392	€ 23.495	€ 14.188	€ 14.273

3. De bedragen conform onderstaand overzicht, voortkomend uit het steunpakket inzake het coronavirus, toe te voegen aan de exploitatiebudgetten

	(Bedragen x €1)	
	2020	2021
Buurt en dorpshuizen	€ 22.410	€ 12.676
Vrijwilligerorganisatie jeugd	€ 12.676	€ 41.820
Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep	€ 41.820	€ 45.830
Eigen bijdrage WMO	€ 45.830	€ 96.459
Lokale culturele voorzieningen	€ 96.459	€ 219.195
Totaal	€ 219.195	

4. Het gesaldeerde bedrag van de jaren 2019 en 2020 ad € 707.653 te storten in de algemene reserve
5. De saldi voor de jaren 2021 e.v. te muteren in de begrotingsruimte

Inhoudelijk voorstel

Op Prinsjesdag is traditiegetrouw de septembercirculaire gepresenteerd. Bijzonder aan deze circulaire, is dat ook de 2^e tranche voor de compensatie inzake de kosten gemaakt voor het coronavirus, hierin zijn verwerkt. De gevolgen van de circulaire en het voorstel tot verwerking worden in dit voorstel verder uitgewerkt. Eerst wordt inzichtelijk gemaakt, wat de belangrijkste mutaties zijn op landelijk niveau. Vervolgens worden deze vertaald naar de situatie voor onze gemeente.

Gemeentefonds op landelijk niveau

Voorgaande jaren

In de septembercirculaire is de uitkeringsfactor met 1 punt neerwaarts bijgesteld. De reden hiervan is de stijging van het aantal woonruimten in Nederland. Dit heeft een negatief effect.

Accres

Normaliter wordt bij een circulaire ook het zogenaamde accres bijgesteld. Dit accres is afhankelijk van rijksuitgaven waarbij het 'samen de trap op en samen de trap af' principe geldt. Echter is bij de meicirculaire (om te zorgen voor rust en stabiliteit in het gemeentefonds in deze crisistijd) afgesproken om de accres vast te klikken voor de jaren 2020 en 2021. Dit heeft tot gevolg, dat er voor de jaren 2022 en verder geen nieuwe accresstanden bekend zijn gemaakt. Eventuele meer of minder uitgaven van het rijk in deze jaren hebben in deze circulaire dan ook nog geen doorvertaling. Belangrijk om te melden is dat wanneer de periode van vastklikken verloopt er grote mutaties kunnen ontstaan in het accres. Hier kan op dit moment geen rekening mee worden gehouden.

Wel worden de diverse maatstaven bijgesteld (P*Q), waardoor er mutaties ontstaan in de ontwikkeling van de uitkeringsbasis.

BTW compensatiefonds

Bij de septembercirculaire wordt een inschatting gemaakt van de onderuitputting van het BCF. Deze verwachte onderuitputting wordt toegevoegd aan het gemeentefonds, waarna de definitieve afrekening in de meicirculaire volgt. Op dit moment is de verwachte onderuitputting een bedrag van € 96,5 miljoen.

Compensatie inzake corona gerelateerde uitgaven

Medio juni heeft het rijk een eerste tranche voor compensatie inzake het coronavirus bekend gemaakt. Dit is gebeurd middels een aparte circulaire, met een totale omvang van € 566 miljoen. De tweede tranche van de compensatie is verwerkt in de septembercirculaire en bedraagt € 777 miljoen. De onderdelen in de compensatie bestaan uit:

- Compensatie van misgelopen inkomsten uit precariobelasting (terrassen) en markt- en evenementenleges; € 20 miljoen in 2020.
- Aanvullende compensatie voor de periode van 1 juni tot en met 31 december voor het in stand houden van de lokale en regionale culturele infrastructuur; € 60 miljoen in 2020.
- Compensatie van extra uitgaven voor buurt- en dorpshuizen; € 17 miljoen in 2020.
- Compensatie voor extra toezichts- en handhavingstaken voor onder andere de extra inzet van boa's en de extra verkeersmaatregelen; € 50 miljoen in 2020.
- Compensatie voor het in stand houden van lokale vrijwilligersorganisaties jeugd, zoals scouting en speeltuinen; € 7,3 miljoen in 2020.
- Compensatie van extra kosten die gemaakt worden voor de organisatie van herindelingsverkiezingen 2020 en de Tweede Kamerverkiezingen 2021; € 29 miljoen in 2020.
- Compensatie voor noodopvang van kinderen van ouders met een cruciaal beroep; € 23 miljoen.
- Compensatie voor het tijdelijk niet innen van eigen bijdragen voor WMO (abonnementstarief); € 18 miljoen.
- Aanvullende compensatie voor de periode van 1 juni tot en met 31 december voor het opvangen van de exploitatietekorten van de Sociale Werkbedrijven; € 50 miljoen in 2020.
- Incidenteel compenseren van de oploep van de opschalingskorting in 2020 en 2021; € 70 miljoen in 2020 en € 160 miljoen in 2021.

Decentralisatie uitkeringen

Enkele van de voornoemde compensatieregelingen voor het coronavirus, worden middels een decentralisatie uitkering aan de gemeente toegekend. Daarnaast zijn nog nieuwe decentralisatie uitkeringen toegevoegd aan het gemeentefonds, waardoor het totaal aan nieuwe decentralisatie uitkeringen op 10 komt in deze circulaire. Decentralisatie uitkeringen hebben het karakter dat zij met een doel worden uitgekeerd aan gemeente, maar de gemeente hebben een volledige beleids- en bestedingsvrijheid t.a.v. deze bedragen.

Sociaal domein

Voor 2022 wordt eenmalig aanvullend € 300 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering voor het jeugdhulpbudget. Bij de meicirculaire 2019 was daarvoor reeds € 1 miljard beschikbaar gesteld voor de periode 2019 – 2021. Dat was in de tranches van € 400 – € 300 – € 300 miljoen. Momenteel vindt onderzoek plaats naar de kosten die gemeenten maken voor jeugdhulp, uitkomst wordt verwacht eind dit jaar en zal dienen als input voor de komende kabinetsformatie.

Gemeentefonds naar situatie in Leudal

Afrekening voorgaande jaren

In de septembercirculaire is de uitkeringsfactor met 1 punt neerwaarts bijgesteld. De reden hiervan is de stijging van het aantal woonruimten in Nederland. Dit heeft een negatief effect. Voor de gemeente Leudal betekent dit een daling van de algemene uitkering met € 30.441.

BTW compensatiefonds

De toevoeging van de verwachte onderuitputting van het BCF heeft een positief effect voor de gemeente Leudal ter hoogte van € 165.728.

Steunpakket inzake coronavirus

De middelen die de gemeente Leudal ontvangt inzake het coronavirus bedragen voor het jaar 2020 € 499.641 en voor het jaar 2021 € 270.991. Bij de financiële verwerking wordt nader ingegaan op de diverse onderdelen en hoe geadviseerd wordt deze te verwerken.

Decentralisatie uitkeringen en taakmutaties

Naast de decentralisatie uitkeringen die samenhangen met de compensatie inzake het coronavirus, worden nog vier decentralisatie uitkeringen toegekend aan de gemeente Leudal. Het gaat hierbij om versterking omgevingsveiligheidsdiensten, brede aanpak dak- en thuisloosheid, kerkenvisie en gezond in de stad. De gemeente ontvangt hiervoor een bedrag van € 52.024 in 2020 aflopend naar € 8.000 in 2024.

In de circulaire zitten diverse wijzingen in de taakmutaties. Hiervan zijn er 2 noemenswaardig. De eerste is de taakmutatie voor de waterschapverkiezing, waarbij de gemeente middelen krijgt voor de nieuwe taken hieromtrent. Dit bedrag loopt op van € 5.784 in 2020 naar € 6.273 in 2024. Daarnaast is in 2021 een bedrag onttrokken aan het gemeentefonds voor de uitvoeringskosten van de SVB in het kader van de PGB-trekkingsrechten. Dit heeft in 2021 een nadelig effect van € 48.777 voor de gemeente Leudal.

Sociaal domein

De toekenning van het extra budget in 2022 voor jeugdhulp, heeft de gemeente Leudal (mede op basis van de begrotingsbrief 2020 van de provincie) structureel opgenomen. De extra middelen zorgen dan ook niet voor een extra inkomsten, daar deze al als stelpost waren ingerekend.

Daarnaast is een extra bedrag toegevoegd voor de integratie uitkering in het kader van de participatie. De gemeente Leudal ontvangt hiervoor een bedrag van € 105.519.

Overige ontwikkelingen

In de circulaire zijn naast bovenstaande punten ook nog overige zaken te zien. Denk hierbij aan kleine bijstellingen van taakmutaties, mutaties met betrekking tot de WOZ of de afronding van de uitkeringsfactor.

Financiële verwerking van de circulaire

Onderstaand wordt de voorgestelde verwerking van de circulaire gegeven. Deze is volledig gebaseerd op de verwerking zoals deze normaliter ook gebeurt. Enige uitzondering hierop is de verwerken van de bedragen in het kader van de compensatie van het coronavirus. In zowel de 1^e als ook de 2^e raadsrapportage zijn diverse bedragen toegevoegd aan de budgetten. Nu krijgen we hier compensatie voor en het lijkt dan ook niet meer dan redelijk, deze bedragen toe te voegen aan de algemene middelen. De verwerking van de septembercirculaire betreft de mutaties in de algemene uitkering inclusief de integratie uitkeringen en decentralisatie uitkeringen. Kenmerkend van deze uitkeringen is de volledige beleids- en bestedingsvrijheid voor de raad. Van de voorgestelde verwerking kan derhalve altijd worden afgeweken (zoals ook beschreven in de raadsinformatiebrief van 17 maart 2020 met nummer LE2020UIT/0693). Belangrijk om te vermelden is dat saldi uit voorgaande jaren en het huidige jaar worden gestort dan wel onttrokken aan de egaliseringsreserve gemeentefonds. Bij deze reserve is een maximum vastgesteld van 2% van de algemene uitkering van de afgelopen 6 jaar. Op dit moment is het maximum derhalve een bedrag van € 996.461. Door de verwerking van de mei-circulaire is het maximum van de reserve bereikt, waardoor middelen kunnen worden toegevoegd aan de algemene middelen.

	2019	2020	2021	2022	(Bedragen x €1)	
					2023	2024
1 Onderuitputting BCF	€ -	€ 165.728	€ -	€ -	€ -	€ -
2 Ontwikkeling uitkeringsbasis	€ -30.441	€ 283.235	€ 110.306	€ -168.103	€ -132.351	€ -68.350
3 Taakmutaties	€ -	€ 6.707	€ -42.831	€ 6.098	€ 6.188	€ 6.273
4 Decentralisatie uitkeringen	€ -	€ 52.024	€ 49.447	€ 17.396	€ 8.000	€ 8.000
5 Steunpakket coronamaatregelen	€ -	€ 499.641	€ 270.991	€ -	€ -	€ -
6 Middelen participatie (IU)	€ -	€ 105.519	€ -	€ -	€ -	€ -
7 Overige mutaties	€ -	€ 48.573	€ -14.331	€ 18.835	€ -15.244	€ 14.965
8 Totaal	€ -30.441	€ 1.161.427	€ 373.582	€ -125.774	€ -133.407	€ -39.112

1. Onderuitputting BCF

Dit bedrag is een onderdeel van het resultaat van de circulaire. Aangezien het enkel betrekking heeft op het jaar 2020, zal dit normaliter worden gestort in de egaliseringsreserve gemeentefonds. Echter gezien de stand van deze egaliseringsreserve, wordt dit gemuteerd in de begrotingsruimte.

2. Ontwikkeling uitkeringsbasis

Dit bedrag is een onderdeel van het resultaat van de circulaire. Het nadelig resultaat van 2019 zal moeten worden onttrokken aan de egaliseringsreserve gemeentefonds. Voor de jaren 2020 en verder kan dit (gezien de stand van de egaliseringsreserve) worden gemuteerd in de begrotingsruimte.

3. Taakmutaties

Voor de waterschapsverkiezingen ontvangen gemeenten extra structurele middelen. Voorstel is om deze middelen te reserveren in de egaliseringsreserve gemeentefonds. De overige voor- en nadelen kunnen worden gemuteerd in de begrotingsruimte.

4. Decentralisatie uitkering

De gemeente Leudal ontvangt middels de septembercirculaire bedragen voor een viertal decentralisatie uitkeringen. Hierbij gaat het om de versterking omgevingsveiligheidsdiensten, brede aanpak dak- en thuisloosheid, kerkenvisie en gezond in de stad. Voorgesteld wordt om dit bedrag te reserveren als taakmutatie. Op het moment dat bekend is op welk budget en in welke mate kosten worden gemaakt voor deze onderdelen, worden deze toegevoegd aan de budgetten. Mochten de budgetten niet nodig blijken, dan vallen deze in een later stadium vrijvallen.

	2020	2021	2022	2023	2024
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	€ -	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000
Brede aanpak dak- en thuisloosheid	€ 17.628	€ 32.051	€ -	€ -	€ -
Kerkenvisie	€ 25.000				
Gezond in de stad	€ 9.396	€ 9.396	€ 9.396		
Totaal na verwerking	€ 52.024	€ 49.447	€ 17.396	€ 8.000	€ 8.000

5. Steunpakket coronamaatregelen

De gemeente Leudal heeft diverse middelen ontvangen inzake het steunpakket voor de coronamaatregelen. In de afgelopen periode is middels de rarap al voor enkele onderdelen aanspraak gemaakt op de algemene middelen. Van deze posten wordt geadviseerd deze te muteren in de begrotingsruimte (onderstaande met nummers 1, 4 en 5). Van een post wordt geadviseerd deze als taakmutatie te reserveren in de egaliseringsreserve, zodat deze in 2021 gebruikt kan worden bij de verkiezingen (nummer 8). Voor de overige onderdelen (onderstaande met nummers 2, 3, 6, 7 en 9) wordt geadviseerd deze toe te voegen aan de diverse exploitatiebudgetten, zodat compensatie dit jaar nog mogelijk is indien hiertoe een voorstel wordt gemaakt.

	(Bedragen x C1)	
	2020	2021
1 Correctie opschalingskorting	€ 119.693	€ 270.991
2 Buurt en dorpshuizen	€ 22.410	€ -
3 Vrijwilligerorganisatie jeugd	€ 12.676	€ -
4 Toezicht en handhaving	€ 88.684	
5 Precariobelasting en markt en evenementenleges	€ 1.166	€ -
6 Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep	€ 41.820	€ -
7 Eigen bijdrage WMO	€ 45.830	
8 Extra kosten verkiezingen	€ 70.903	
9 Lokale culturele voorzieningen	€ 96.459	
10 Totaal	€ 499.641	€ 270.991

6. Middelen participatie

De middelen participatie worden gesplitst in een tweetal onderdelen. Een van deze onderdelen is de WSW, waarbij deze altijd worden toegevoegd aan het budget binnen de participatiemiddelen. Derhalve wordt voorgesteld een bedrag van € 75.427 toe te voegen aan de middelen voor participatie en het restant ad € 30.092 toe te voegen aan de begrotingsruimte.

7. Overige mutaties

Dit bedrag is een onderdeel van het resultaat van de circulaire. Deze bedragen kunnen worden toegevoegd dan wel onttrokken aan de begrotingsruimte.

Uitgaande van de verwerking zoals hierboven voorgesteld, is onderstaande het resultaat van deze circulaire (regel met nummer 9).

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
8 Resultaat voor verwerking	€ -30.441	€ 1.161.427	€ 373.582	€ -125.774	€ -133.407	€ -39.112
3 Reservering taakmutaties		€ -5.784	€ -5.945	€ -6.099	€ -6.188	€ -6.273
4 Reservering decentralisatie uitkering		€ -52.024	€ -49.447	€ -17.396	€ -8.000	€ -8.000
5 Toevoegen aan budgetten van coronamiddelen		€ -219.195				
5 Reservering coronamiddelen		€ -70.903				
6 Middelen participatie (IU)		€ -75.427				
9 Totaal na verwerking	€ -30.441	€ 738.094	€ 318.190	€ -149.269	€ -147.595	€ -53.385

Voorgesteld wordt om het resultaat van 2019 te salderen met het resultaat van 2020. Derhalve hoeft er geen storting of onttrekking plaats te vinden in het egalisatiedeel van de reserve gemeentefonds.

Het resultaat van 2019 en 2020 (na saldering) bedraagt € 707.653. Conform de werkwijze die ook wordt toegepast bij de 2^e raadsrapportage is het voorstel om dit bedrag te storten in de algemene reserve, om de begrotingsruimte hiermee op € 0,- te zetten. Voor de jaren 2021 e.v. wordt geadviseerd het saldo te muteren met de begrotingsruimte. Hiermee komt het meerjarig perspectief na de begroting, scenario's en 2^e raadsrapportage er als volgt uit te zien.

Actuele stand programmabegroting 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Primaire begroting 2020-2023	909.297	448.135	941.655	2.368.017	2.368.017
Mutaties bij begroting 2020-2023	-909.297	-448.135	-941.655	-1.371.881	-1.371.881
Stand begroting na raadsbesluit begroting 2020-2023	0	0	0	996.136	996.136
Begrotingswijzigingen voor 2e raadsrapportage	-1.848.894	1.508.375	565.328	107.563	1.376.970
Meicirculaire 2020	946.441	1.050.419	597.735	260.025	-214.695
Eerste compensatie corona 2020	413.052	0	0	0	0
Stand voor 2e rarap	-489.401	2.558.794	1.163.063	1.363.724	2.158.411
Resultaat concept 2e rarap 2020	1.939.505	482.798	98.690	-18.157	-18.579
Begrotingssaldo na 2e rarap 2020	1.450.104	3.041.592	1.261.753	1.345.567	2.139.832
Mutaties kadernota 2021-2024	0	-3.669.000	-4.172.000	-5.106.000	-5.945.000
Bijstelling claims kadernota 2021-2024	0	205.000	285.000	437.000	527.000
Mutaties sociaal domein na kadernota	0	-1.371.000	-1.371.000	-1.371.000	-1.371.000
Scenario's financieel evenwicht	0	1.900.711	2.693.983	4.775.546	4.653.103
Begrotingssaldo inclusief 2e rarap, kadernota en scenario's	1.450.104	107.303	-1.302.264	81.113	3.935
Voorgestelde storting 2e raadsrapportage	-1.450.104				
Septembercirculaire 2020	707.653	318.190	-149.269	-147.595	-53.385
Begrotingssaldo inclusief septembercirculaire	707.653	425.493	-1.451.533	-66.482	-49.450

Heythuysen, 13 oktober 2020

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL

De secretaris,

De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts

B.A. Schmalschläger